

RZECZPOSPOLITA
POLSKA

Urząd Patentowy
Rzeczypospolitej Polskiej

(12) **OPIS OCHRONNY**
WZORU UŻYTKOWEGO (19) **PL** (11) **71269**

(21) Numer zgłoszenia: **128143**

(13) **Y1**

(51) Int.Cl.
F01L 1/28 (2006.01)

(22) Data zgłoszenia: **14.10.2013**

(54)

Sekwencyjny rozrząd silnika spalinowego czterosuwowego

(62) Numer zgłoszenia macierzystego:

405632

(43) Zgłoszenie ogłoszono:

27.04.2015 BUP 9/15

(45) O udzieleniu prawa ochronnego ogłoszono:

31.03.2020 WUP 03/20

(73) Uprawniony z prawa ochronnego:

SKOCZEK JANUSZ, Bydgoszcz, PL

(72) Twórca(y) wzoru użytkowego:

JANUSZ SKOCZEK, Bydgoszcz, PL

PL 71269 Y1

Opis wzoru

Przedmiotem wzoru użytkowego jest sekwencyjny rozrząd silnika spalinowego czterosuwowego jako wersja mechanizmu rozrządu silnika spalinowego, dotyczy motoryzacji jako dziedziny techniki (w klasyfikacji dziedzin techniki – inżynieria mechaniczna, w tym motoryzacja).

Przeznaczeniem rozwiązania są silniki wolnossące zwłaszcza z wtryskiem bezpośrednim. Rozwiązanie wyznacza poprzez układ konstrukcyjny kolejność występowania w silniku określonych zdarzeń – sekwencję przelotów gazów, skąd sekwencja w jego tytule.

Osiągniętego stanu techniki nie sposób należyście przedstawić z uwagi na bogactwo rozwiązań. W największym skrócie – począwszy od rozrządów suwakowych (w których na ruchome elementy oddziaływało ciśnienie sprężania i pracy), poprzez rozwiązania z zaworami obrotowymi w głowicy, dziś mamy powszechnie w użyciu rozrządy z zaworami grzybkowymi (dwa lub cztery na cylinder). W ograniczonym jeszcze zakresie z systemem zmiennych faz rozrządu, ze zmianą kąta pochylenia wałka rozrządu, z zastosowaniem osiągnięć elektryki, elektroniki, mechatroniki (mechanika z elektroniką), hydrauliki lub konstrukcje bez udziału wałka rozrządu (elektromagnetycznie) i rozwiązania inne.

Seqwencyjny rozrząd silnika spalinowego czterosuwowego, wyposażony w znany krzywkowy wałek rozrządu, zawór grzybkowy i przekładnię stożkową z kołem czynnym osadzonym na wałku rozrządu charakteryzuje się tym, że bierne koło przekładni stożkowej powiązane z przesłoną osadzone jest na zewnątrz centralnej kolumny pokrywy a wewnątrz kolumny usytuowany jest zawór grzybkowy, trzonkiem w kontakcie z krzywką wałka rozrządu i grzybkim bezpośrednio pod przesłoną. Powyższe jest istotą zgłoszenia (bierne koło na centralnej kolumnie a grzybek zaworu bezpośrednio pod przesłoną), takie rozwiązanie umożliwiło zminimalizowanie wspólnej komory gazów pomiędzy przesłoną a grzybkim do luzu konstrukcyjnego, unikając tym samym wystąpienia strat z mieszana się gazów strony ssącej i wydechowej (jak np. DE-2916509-A1).

Rozwiązanie według opisu jest jedynie usprawnieniem strony mechanicznej rozrządu realizując łatwy przepływ gazów, poprzez niskie opory poprawia się ogólna efektywność i przydatność rozrządu. Jest ono inne, co nie oznacza że bez własnych ograniczeń, nie spełni zapewne oczekiwań wyczynowych. Przesłona sekwencyjna nie ma chwilowych przyspieszeń w ramach jednego obrotu, jest w ruchu równomiernym (nie jest to zaleta), co decyduje o szybkości otwierania i zamykania przepływów, jednak w zamian ma nadmiar przelotu. Nie ma przeszkód by rozwiązanie było, podobnie jak rozrządy obecne, wspomagane osiągnięciami z innych dziedzin techniki. W rozrządzie silnika realizowanego wg opisu, popularne obecnie w głowicach 16-cie zaworów, zastąpią cztery (napędzane jednym wałkiem rozrządu, z jednym kołem pasowym itd.). Inne elementy które wystąpią w zamian uproszczeń, są ustawcze i nie przenoszą obciążeń. Zaistnieje potrzeba zmiany ustawienia kąta wyprzedzenia zapłonu i przeprogramowanie seryjnego komputera.

Propozycja według zgłoszenia umożliwi budowę modułową o szerokości w granicy średnicy cylindra. Moduły są powtarzalne dla poszczególnych cylindrów co ułatwia remonty

– demontowany jest wadliwy moduł a nie cały rozrząd.

Przedmiot wzoru użytkowego przedstawiony jest na rysunku, na którym Fig. 1 przedstawia schematyczne działanie rozrządu, natomiast Fig. 2 przedstawiało samo jednak w formie przykładowego sposobu realizacji a Fig. 3 pokazuje położenie otworu przesłony (2) podczas przekrycia

– zachodzenia okresów wlotu i wylotu gazów na ściance przegrody z ukształtowaną stopą (1).

Przykładową możliwość realizacji wzoru użytkowego przedstawia Fig. 2. Napęd zaworu grzybkowego (4) realizuje krzywka (1) wałka rozrządu, natomiast napęd przesłony (5) realizuje przekładnia stożkowa (3) z kołem czynnym na wałku rozrządu i biernym (powiązanym trwale z przesłoną) łożyskowym na centralnej kolumnie pokrywy (2).

Krzywka ukształtowana jest tak, że otwiera zawór grzybkowy na łączny czas wydechu i ssania a otwór w obrotowej przesłonie służy do naprzemiennego otwierania przepływu wydechowego i przepływu ssącego. Zawór grzybkowy ma dużą średnicę, skąd dobra przelotowość z występującym jednocześnie chłodzeniem przy ssaniu. Na czas położenia tłoka w górnym położeniu, zawór może być lekko wycofany profilem krzywki jeśli ograniczeniem byłoby denko tłoka. Kanały ssący i wydechowy, łączą się z komorą spalania płytkim (w granicach konstrukcyjnego luzu) przelotem pomiędzy przesłoną a zaworem grzybkowym, przelotem zamykanym zaworem grzybkowym od strony komory spalania na czas sprężania i pracy oraz otwieranym na czas wydechu i ssania. Nieznaczna objętość wspólnego przelotu nie pozwala na mające znaczenie, mieszanie się pozostałości gazów kanału ssącego i wydechowego.

Współotwarcie kanałów ssącego i wydechowego (przekrycie) realizują gabaryty otworu przesłony i gabaryty stopy przegrody, stopa która jest mniejsza od otworu przesłony umożliwia chwilowy przepływ spalin jednocześnie na ssanie i wydech. Istotną przesłanką stosowania w popularnych silnikach czterech zaworów na cylinder jest poprawa przelotowości. W zgłoszeniu, cztery zawory zastępuje jeden wspólny (ssąco-wydechowy) o dużym przelocie. Przepustowość współpracującej z zaworem przesłony obrotowej jest również znaczna gdyż znajdujący się w przesłonie otwór dla przelotu gazów zajmuje ponad 1/4 część całej jej powierzchni roboczej (po stronie przeciwnej otworu – przewidziano wyważając ubytek masy). Ma to na celu zminimalizowanie oporów przepływu gazów w czasie napełniania cylindra i wydechu oraz poprawę sprawności. Jednocześnie przesłona, jako że jest obrotowa, wprowadza wir ułatwiający późniejsze spalanie. Ponieważ po stronie wydechowej w stosunku do strony ssącej silnika istnieje ciągle nadciśnienie (poza chwilami wydechu dynamicznego – np. warunki sportowe), zasysane powietrze (lub mieszanka) mimo szczelin na współpracujących częściach, utrzymuje się po stronie ssącej. W chwili położenia otworu przesłony pod przegrodą następuje jego przepłukanie spalinami w kierunku strony ssącej (ta nieznaczna część spalin uczestniczy w ponownym spalaniu w czasie następnego cyklu, poprawiając czystość spalania). Po 1/2 obrotu przesłony jej otwór znajdzie się pod stopą przegrody, jest to GMP tłoka i miejsce współotwarcia przepływów.

Możliwości zastosowania przemysłowego to dowolne silniki wolnossące stosowane w motoryzacji (poza przeznaczeniem sportowym) i silniki stacjonarne.

Zastrzeżenie ochronne

1. Sekwencyjny rozrząd silnika spalinowego czterosuwowego, wyposażony w znany krzywkowy wałek rozrządu, zawór grzybkowy i przekładnię stożkową z kołem czynnym osadzonym na wałku rozrządu, **znamienny tym**, że bierne koło przekładni stożkowej (3) powiązane z przesłoną (5), osadzone jest na zewnątrz centralnej kolumny pokrywy (2) a wewnątrz kolumny usytuowany jest zawór grzybkowy (4), trzonkiem w kontakcie z krzywką (1) wałka rozrządu i grzybkiem bezpośrednio pod przesłoną.

Rysunki

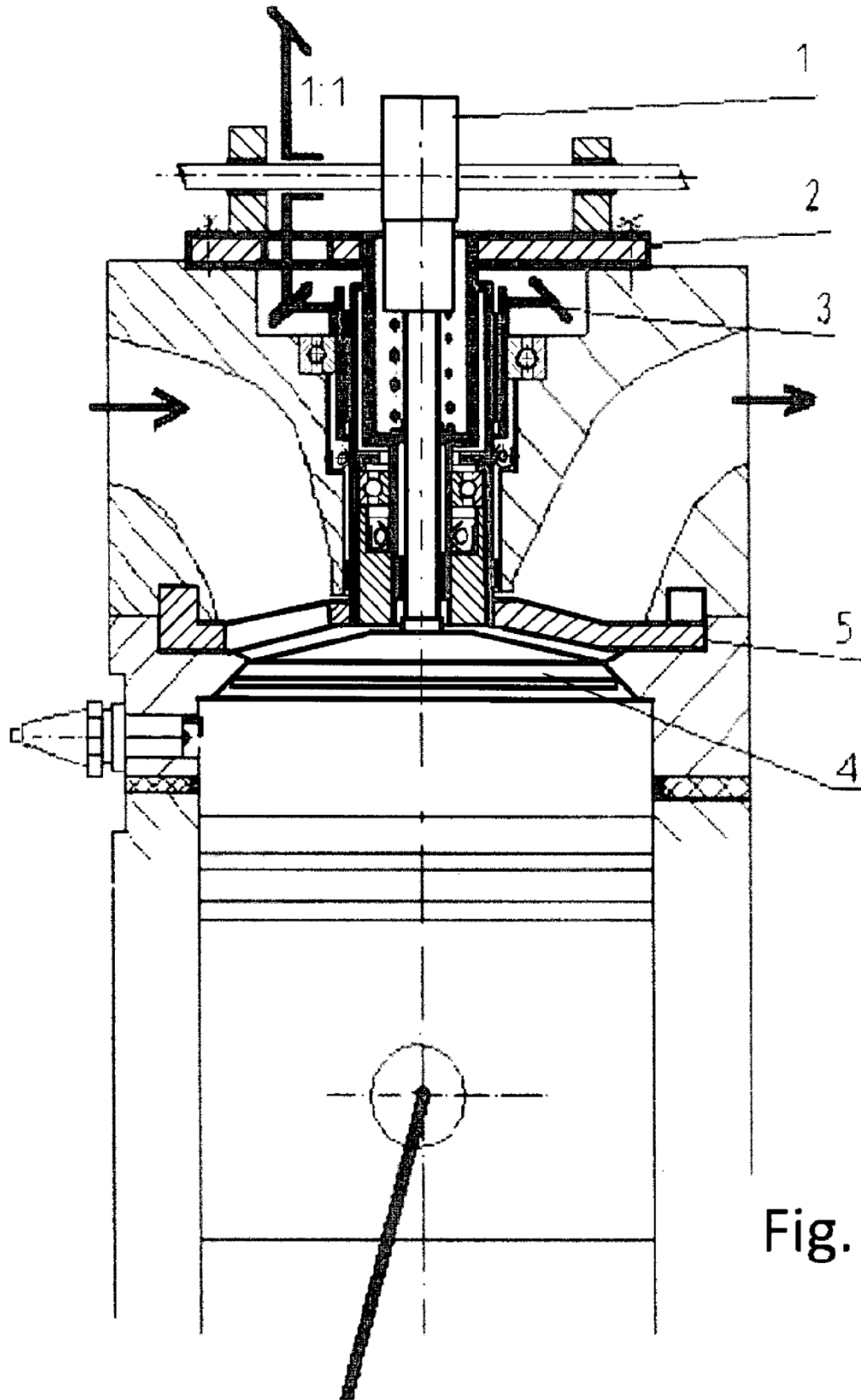

Fig. 1

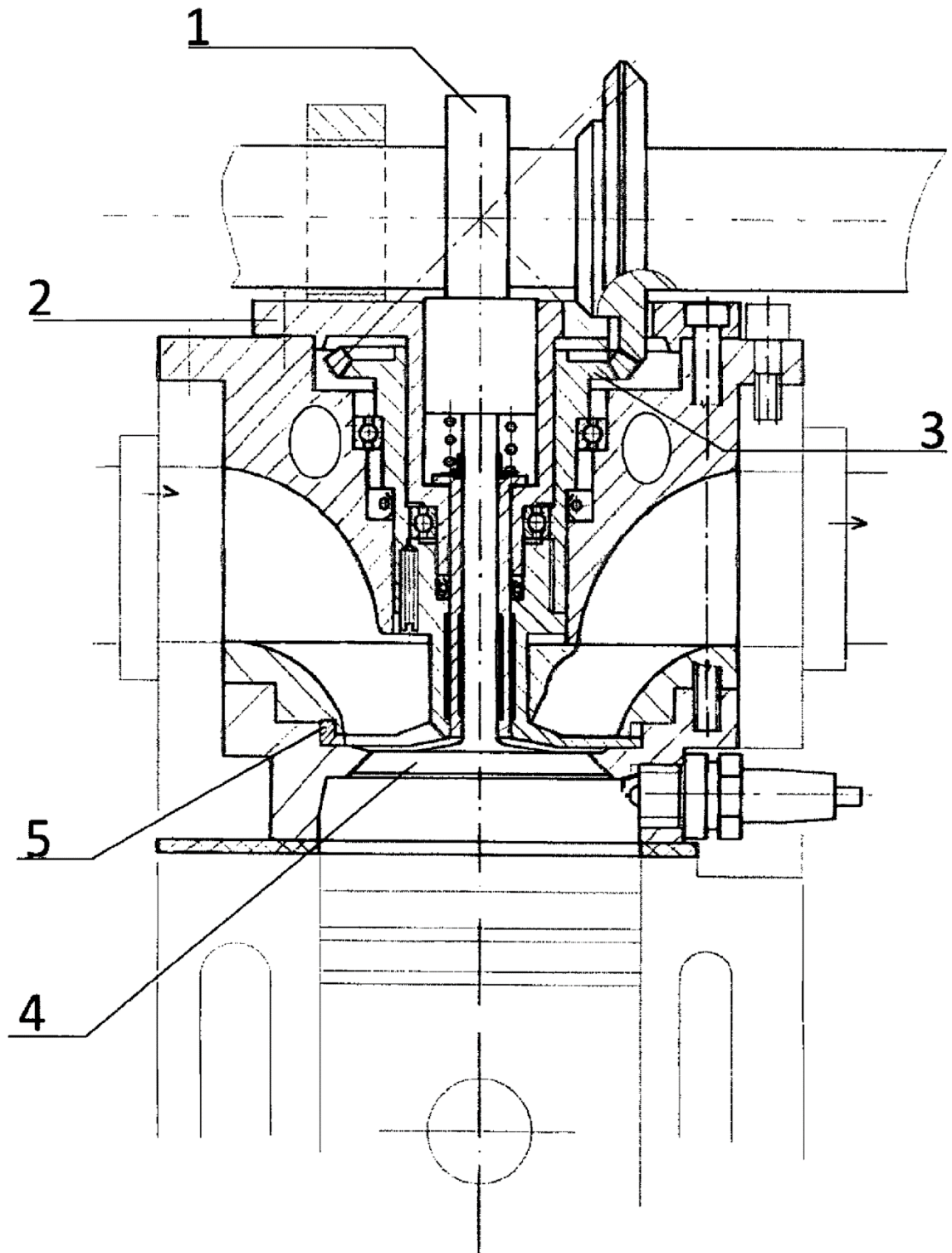

Fig. 2

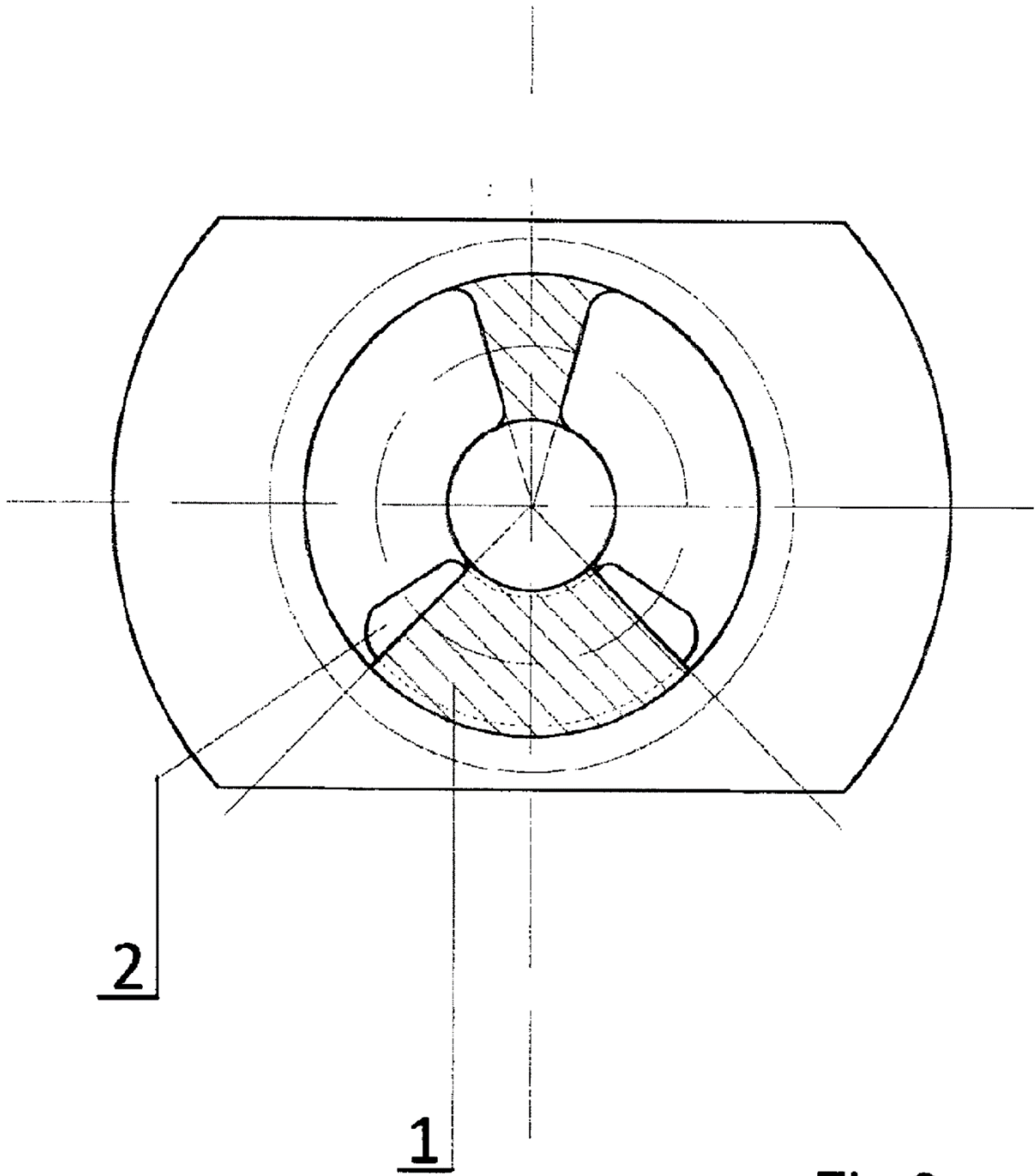

Fig.3